Neljapäev, 19. jaanuar 2023

P9_TA(2023)0014

Ajakirjanike olukord Marokos, eriti Omar Radi juhtum

Euroopa Parlamendi 19. jaanuari 2023. aasta resolutsioon ajakirjanike olukorra kohta Marokos, eriti Omar Radi juhtumi kohta (2023/2506(RSP))

(2023/C 214/09)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,

A. arvestades, et sõltumatut uurivat ajakirjanikku Omar Radit, kes kajastas Hiraki meeleavaldusi ja ametiisikute korruptsiooniskandaale, on alates 2020. aasta juulist kinni peetud ning talle mõisteti 2021. aasta juulis spionaažis esitatud valesüüdistuste alusel ja vägistamissüüdistuste alusel kuus aastat vangistust; arvestades, et 2022. aasta märtsis toimunud apellatsioonimenetluses jäeti tema karistus jõusse; arvestades, et rikuti mitmeid nõuetekohase menetluse tagatisi, mis muutis kohtuprotsessi algusest peale ebaõiglaseks ja erapoolikuks; arvestades, et rikkumiste hulka kuulusid üheaastane, s.o pikk alusetu eelvangistus ja tema toimikule juurdepääsu takistamine ning see, et kahel põhitunnistajal ei lastud kohtusse ilmuda; arvestades, et Omar Radi on esitanud apellatsioonkaebuse kassatsioonikohtule; arvestades, et talle anti 2022. aasta Piirideta Reporterite ajakirjandusvabaduse auhind;

B. arvestades, et ajakirjanik Taoufik Bouachrine'i on peetud kinni alates 2018. aasta veebruarist ja talle määrati 2021. aasta septembris apellatsiooni korras 15-aastane vanglakaristus seksuaalkuritegude eest; arvestades, et Soulaimane Raissouni puhul, kes sai 2022. aasta veebruaris ebaõiglases kohtumenetluses seksuaalkuritegude eest viieaastase vanglakaristuse, rikuti oluliselt nõuetekohase menetluse tagatisi;

C. arvestades, et Maroko ajakirjandusvabadus on pidevalt halvenenud ja Maroko langes 2022. aasta maailma ajakirjandusvabaduse indeksis 135. kohale; arvestades, et paljud ajakirjanikud, nt Ignacio Cembrero, on olnud digitaalse jälgimise all, neid on hirmutatud ja kohtulikult ahistatud ning neile on määratud pikk vanglakaristus, nt Maati Monjibile;

D. arvestades, et 2020. aastal väljendasid Piirideta Reporterid ÜRO naiste- ja tütarlastevastase vägivalla eriraportöörile muret seksuaalsete rünnakute süüdistuste väärkasutamise pärast ajakirjanike diskrediteerimiseks, mis on murettekitav tava, mille on hukka mõistnud ka feministlik organisatsioon Khmissa ja Maroko inimõiguste ühendus;

1. nõuab tungivalt, et Maroko ametivõimud austaksid väljendus- ja meediavabadust, tagaksid vangistatud ajakirjanike, eelkõige Omar Radi, Soulaimane Raissouni ja Taoufik Bouachrine'i üle õiglase kohtumõistmise koos kõigi nõuetekohaste menetlustagatistega, tagaksid nende viivitamatu esialgse vabastamise ning lõpetaksid kõigi ajakirjanike, nende advokaatide ja perekondade ahistamise; nõuab tungivalt, et ametivõimud täidaksid kooskõlas ELi-Maroko assotsieerimislepinguga oma rahvusvahelisi inimõigustealaseid kohustusi;

2. mõistab teravalt hukka seksuaalsete rünnakute kohta valesüüdistuse esitamise, mille eesmärk on takistada ajakirjanikke oma kohust täitmast; on veendunud, et selline kuritarvitamine ohustab naiste õigusi;

3. on väga mures väidete pärast, et Maroko ametivõimud on andnud Euroopa Parlamendi liikmetele altkäemaksu; nõuab samade meetmete kohaldamist, mida kohaldatakse Katari esindajate suhtes; kordab, et on kindlalt otsustanud põhjalikult uurida ja käsitleda korruptsioonijuhtumeid, millesse on segatud ELi mittekuuluvad riigid, kes püüavad osta mõjuvõimu Euroopa Parlamendis;

4. rõhutab, et nõudis oma 15. detsembri 2022. aasta resolutsioonis erikomisjoni moodustamist, mille ülesanne oleks teha kindlaks võimalikud puudused Euroopa Parlamendi läbipaistvuse, usaldusväärsuse ja korruptsiooni reeglites ning teha ettepanekuid reformide kohta;

5. nõuab tungivalt, et Maroko ametivõimud lõpetaksid ajakirjanike jälgimise, sealhulgas NSO Pegasuse nuhkvara abil, ning jõustaksid ja rakendaksid õigusakte ajakirjanike kaitseks; nõuab tungivalt, et liikmesriigid lõpetaksid kooskõlas kahesuguse kasutusega kaupade määrusega Marokosse järelevalvetehnoloogia eksportimise;

6. nõuab 2018. aasta Sahharovi auhinna finalisti Nasser Zefzafi viivitamatut ja tingimusteta vabastamist; nõuab kõigi poliitvangide vabastamist; mõistab hukka rahumeelsete meeleavaldajate ja diasporaa aktivistide õiguste rikkumise; mõistab hukka 43 Hiraki meeleavaldaja puuduliku kohtumõistmise ja süüdimõistmise ning nende piinamise vanglas;

7. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid jätkaksid Maroko ametivõimudega suheldes vangistatud ajakirjanike ja meelsusvangide juhtumite tõstatamist ning osaleksid nende kohtuprotsessides; nõuab, et EL kasutaks oma mõjuvõimu, et Maroko inimõiguste olukorda silmnähtavalt parandada;

8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Maroko valitsusele ja parlamendile.